

รายงานการประชุมคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

ครั้งที่ 1/2551

วันจันทร์ที่ 11 สิงหาคม 2551 เวลา 09.00 น.

ณ ห้องประชุม 123 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ถนนราชดำเนินนอก

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสมศักดิ์ ปรีศนันท์กุล	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
2. นายสมพัฒน์ แก้วพิจิตร	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รองประธานกรรมการ
3. นายชวลิต ชูขจร	ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
4. นางพรรณพิมล ชัญญานุวัตร	รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
	แทนอธิบดีกรมวิชาการเกษตร	
5. นายสุธีวัฒน์ สมสืบ	แทนอธิบดีกรมประมง	กรรมการ
6. นางวิมลพร ธิติศักดิ์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐาน สินค้าปศุสัตว์แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์	กรรมการ
7. นายโอฬาร พิทักษ์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
	แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	
8. นางดุชนี ดานาพงศ์	แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	กรรมการ
9. นายบัณฑิต มงคลวีราพันธ์	เศรษฐกร 8ว	กรรมการ
	แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	
10. นางอัญญา วิทยารมรัช	รองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ	กรรมการ
	แทนอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ	
11. นางปราณี เอกอรรย์ผล	แทนเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	กรรมการ
12. นายพรศิลป์ พัชรินทร์ตนะกุล	ประธานคณะกรรมการธุรกิจเกษตรและอาหาร สหภาพการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
13. นายบุญสืบ บุญญานก	นิติกร 8ว	กรรมการ
	แทนผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย กรมศุลกากร	
14. นายสรพล เถระพัฒน์	ผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร และอาหารแห่งชาติ	กรรมการและ เลขานุการ
15. นายวิจักร อากัปกิริยา	รองผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและ อาหารแห่งชาติ	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการที่ไม่มาประชุม เนื่องจากติดราชการ

1. เลขธิการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข
2. รองประธานกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
3. รองผู้บัญชาการกองบัญชาการตรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายอานัติ วิเศษจนา รักษาการแทนผู้อำนวยการกองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร
2. นางนันทิยา อุ่นประเสริฐ ผู้อำนวยการกองตรวจสอบรับรองฯ กรมประมง
2. นายวิโรจน์ แก้วเรือง แทนผู้อำนวยการสถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ
3. นายพีรพล กลีบบัว ผู้ทรงคุณวุฒิ
4. ร.ศ. ประเสริฐ สายสิทธิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ
5. นายสมชาย วัฒนโยธิน ผู้ทรงคุณวุฒิ
6. น.ส.งามชื่น คงเสรี ผู้ทรงคุณวุฒิ
7. นางสาวตา ดันทวนิช ผู้ทรงคุณวุฒิ
8. นางเต็มดวง สมศิริ แทนนางสุปราณี ชินบุตร ผู้ทรงคุณวุฒิ
9. นายธเนศ พุ่มทอง ผู้ทรงคุณวุฒิ
10. นางพิศวาท บัวรา ผู้ทรงคุณวุฒิ
11. นางอัจฉรา พยัพพานนท์ ผู้ทรงคุณวุฒิ
12. นายณรงค์ สิงห์บุรอรุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ
13. รศ.ดร.ประวีร์ วิชชุตา ผู้ทรงคุณวุฒิ
14. น.ส.อรพันธ์ ภาสวรกุล ผู้ทรงคุณวุฒิ
15. ผศ.ศศิธร นาคทอง ผู้ทรงคุณวุฒิ
16. นายสุชาติ วิจิตรานนท์ ผู้ทรงคุณวุฒิ
17. คุณหญิงประไพศรี พิทักษ์ไพรวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิ

และผู้เข้าร่วมประชุมอื่นๆ อีก 31 ราย

เริ่มประชุมเวลา 09.30 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

เนื่องจากการปรับเปลี่ยนคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ คณะกรรมการต่างๆ ที่ ค.ร.ม. แต่งตั้ง จะต้องยืนยันว่าจะคงอยู่หรือเปลี่ยนแปลง ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ยืนยันให้คงอยู่ 10 คณะ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2551 เห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

2. พ.ร.บ.มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ที่จะมีผลประกาศใช้ในวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2551

ตามที่ พ.ร.บ.มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ได้ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2551 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2551 นั้น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อทุกภาคส่วน จึงขอให้ มกอช. เร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์โดยขอให้คณะกรรมการทุกท่านส่งข้อมูล/คำแนะนำต่างๆ เพื่อให้ฝ่ายเลขานุฯ นำไปประกอบการจัดทำประชาสัมพันธ์ต่อไป

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2550 เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2550

ฝ่ายเลขานุการได้ส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2550 เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2550 ให้กรรมการทุกท่านพิจารณาและให้การรับรองแล้ว และไม่มีกรรมการขอแก้ไข

มติที่ประชุม

รับรองรายงานการประชุมตามเสนอ

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ

3.1 การแก้ไขปัญหาเรื่องวัสดุสัมผัสอาหารที่ส่งออกไปสหภาพยุโรป

สาระสำคัญ

1. เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2550 สหภาพยุโรปได้ออกประกาศเพื่อใช้บังคับกฎระเบียบ Commission Regulation (EC) No. 372/2007 ซึ่งเป็นการปรับลดค่าการถ่ายเทสารจากวัสดุพลาสติกในภาชนะบรรจุภัณฑ์ โดยเฉพาะสาร ESBO (epoxidised soy bean oil) จาก 300 mg/kg เป็น 60 mg/kg โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2551 เป็นต้นไป ระเบียบฉบับนี้ได้ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทยที่ผลิตสินค้าแปรรูปประเภทซอส เครื่องแกง และอื่นๆ ที่ใช้ขวดแก้วและฝา ส่งออกไปยังสหภาพยุโรป

2. วันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติร่วมกับสำนักงานผู้แทนคณะกรรมการมาธิการยุโรป ประจำประเทศไทยจัดการสัมมนาเพื่อให้ความรู้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการของไทยเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยวัสดุสัมผัสอาหาร โดยเชิญเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการมาธิการยุโรป ด้านสุขภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค (DG-SANCO) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ออกกฎระเบียบดังกล่าว มาบรรยายให้ความรู้ โดยในการสัมมนานี้มีผู้แทนจากทั้งหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการภาคเอกชนให้ความสนใจในการเข้าร่วมสัมมนาประมาณ 400 คน

3. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติได้ดำเนินการจัดทำหนังสือถึงคณะกรรมการด้านสุขภาพและการคุ้มครองผู้บริโภคของสหภาพยุโรป และหน่วยงาน Food Safety Authority ของสหราชอาณาจักรซึ่งได้นำกฎระเบียบฉบับนี้ไปปรับใช้ เพื่อขอเลื่อนระยะเวลาการใช้บังคับกฎระเบียบดังกล่าว เนื่องจากไม่มีผู้ผลิตที่สามารถผลิตผลิตภัณฑ์คุณสมบัติถูกต้องตามกฎระเบียบของสหภาพยุโรปในเชิงพาณิชย์เพื่อจำหน่ายแก่ผู้ผลิตสินค้าอาหารที่มีไขมันสูงได้ และหากไม่เลื่อนการบังคับใช้กฎระเบียบนี้ออกไป ประเทศไทยจะสูญเสียรายได้จากการส่งออกจำนวนมาก

4. เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2551 สหภาพยุโรปได้ออกประกาศ Commission Regulation (EC) No. 597/2008 เพื่อเลื่อนการบังคับใช้ Commission Regulation (EC) No. 372/2007 ออกไปอีก 10 เดือน จนถึงวันที่ 30 เมษายน 2552

มติที่ประชุม

รับทราบ

3.2 พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551

สาระสำคัญ

1. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ได้ดำเนินการจัดทำพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ขึ้น เพื่อให้มีกลไกในการควบคุมสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน
2. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตรฯ ได้ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2551 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2551
3. มกอช. ได้จัดทำโครงการฝึกอบรมเพื่อเผยแพร่ความรู้ เรื่อง พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ในด้านสาระสำคัญ กระบวนการ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการบังคับใช้ พ.ร.บ. ประกอบด้วยหัวข้อการถ่ายทอดความรู้เรื่อง กฎ กติกาการค้าโลกที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานคุณภาพความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและอาหาร ภาพรวมของ พ.ร.บ. และการอธิบายเรื่อง พ.ร.บ. รวมทั้งรับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะต่างๆ จากผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภาครัฐและเอกชน
4. ผลการดำเนินงานโครงการ หลังการฝึกอบรมผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่มีความเข้าใจอยู่ในระดับดี โดยมีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 9 รุ่น รวมทั้งสิ้น 1943 ราย แบ่งเป็น

กลุ่มที่ 1 หน่วยงานภาครัฐ จำนวน 966 ราย

กลุ่มที่ 2 สถาบันเกษตรกรและภาคเอกชน จำนวน 977 ราย

มติที่ประชุม

รับทราบ

3.3 รายงานผลการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการระหว่างประเทศเฉพาะกิจของโคเด็กซ์ เรื่อง การผลิตและการจัดการดูแลอาหารแช่เยือกแข็ง (Ad hoc Codex Intergovernmental Task Force on the Processing and Handling of Quick Frozen Foods)

สาระสำคัญ

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการระหว่างประเทศเฉพาะกิจของโคเด็กซ์ เรื่อง การผลิตและการจัดการดูแลอาหารแช่เยือกแข็ง ครั้งที่ 1 (1st session of the Ad hoc Codex Intergovernmental Task Force on the Processing and Handling of Quick Frozen Foods) ระหว่างวันที่ 25 - 29 กุมภาพันธ์ 2551 ณ โรงแรมอมารีวอเตอร์เกท กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาข้อยุติมาตรฐานหลักเกณฑ์การปฏิบัติในการผลิตและการจัดการดูแลอาหารแช่เยือกแข็งที่ยืดเยื้อมาเกือบ 10 ปี เพื่อให้สามารถประกาศใช้เป็นมาตรฐานได้ในปี 2551 ทั้งนี้อาหารแช่เยือกแข็งเป็นสินค้าส่งออกสำคัญของไทยที่มีมูลค่าการส่งออกปีละกว่า 150,000 ล้านบาท

2. การประชุมครั้งนี้มี ศ.นพ.ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ประธานคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณามาตรฐานอาหารระหว่างประเทศสาขาอาหารแช่เยือกแข็ง เป็นประธาน โดยมีผู้แทนจากประเทศสมาชิก ที่เป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้นำเข้าอาหารแช่เยือกแข็งที่สำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป แคนาดา ออสเตรเลีย บราซิล อินโดนีเซีย มาเลเซียและประเทศไทย รวม 17 ประเทศ และองค์กรสมาชิก 1 องค์กร คือ ผู้แทนคณะกรรมการสหภาพยุโรป ซึ่งทำหน้าที่ให้ความเห็นและออกเสียงแทนประเทศสมาชิก 27 ประเทศ เข้าร่วมประชุม

3. ก่อนที่การประชุมจะเริ่มขึ้น คณะผู้แทนไทยได้หารือรอบหลายครั้งกับผู้แทนแต่ละประเทศ ที่มีบทบาทสำคัญในการประชุม เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป และประเทศในกลุ่มอาเซียน ผลการหารือทำให้สามารถทำความเข้าใจประเด็นข้อขัดแย้ง และแสวงหาแนวทางที่นำไปสู่ข้อตกลงเบื้องต้นได้ในระดับหนึ่ง

4. การประชุมประสบผลสำเร็จสามารถบรรลุข้อตกลงในสาระของมาตรฐานทั้งหมด โดยที่ประชุมได้ตั้งข้อกำหนดบางประการที่ยุ้งยากและเป็นภาระแก่ผู้ผลิต โดยเฉพาะประเด็นข้อกำหนดที่ให้ผู้ผลิตอาหารแช่เยือกแข็งทำการวิเคราะห์และกำหนดแผนการควบคุมจุดวิกฤตด้านคุณภาพ หรือที่เรียกว่า Defect Action Point Analysis ซึ่งเป็นการสร้างภาระแก่ผู้ผลิตด้านการจัดทำระบบเอกสาร และด้านค่าใช้จ่ายในการตรวจรับรองมากเกินไป นอกจากนี้ยังปรับเกณฑ์ข้อกำหนดหลายด้านให้ยืดหยุ่นมากขึ้น เช่น ข้อกำหนดเกณฑ์ของห้องเย็น และเครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการควบคุมตรวจสอบอุณหภูมิตลอดกระบวนการ ที่เดิมกำหนดไว้ค่อนข้างเข้มงวดและจำกัด เป็นการลดภาระด้านค่าใช้จ่ายของโรงงาน ที่จะต้องซื้อเครื่องจักร อุปกรณ์ ราคาแพงลงได้ ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ให้เสนอร่างมาตรฐานต่อคณะกรรมการโคเด็กซ์ให้การรับรองเพื่อประกาศใช้เป็นมาตรฐาน ซึ่งล่าสุดคณะกรรมการโคเด็กซ์ได้มีมติรับรองในการประชุมเมื่อเดือนกรกฎาคม 2551 แล้ว

5. มาตรฐานฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริโภคและการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติ และไม่เข้มงวดจนเป็นการกีดกันการค้ามากเกินไป ทำให้

ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นต่อความปลอดภัยและคุณภาพของอาหารแช่เยือกแข็งมากขึ้น ในขณะเดียวกันเชื่อว่าผู้ผลิตอาหารแช่เยือกแข็งของไทยจะนำมาตรฐานนี้ไปพัฒนาระบบการผลิตเพื่อเพิ่มการแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

4.1 ร่างมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ จำนวน 25 เรื่อง

4.1.1 มาตรฐานสินค้า 8 เรื่อง

ฝ่ายเลขานุการสรุปเนื้อหาและสาระสำคัญของแต่ละมาตรฐาน แล้วที่ประชุมพิจารณาได้อภิปรายและให้ข้อคิดเห็นอย่างกว้างขวาง สรุปได้ดังนี้

1) ข้าวหอมไทย

- ประธาน (ร.มว.กษ.) ได้สอบถามการกำหนดค่านิยามที่ระบุในมาตรฐาน เช่น ต้นข้าว ข้าวท้องไข่ หรือ เมล็ดข้าว ได้มีการกำหนดให้สอดคล้องตามเกณฑ์สากลใด และมีหลักเกณฑ์แตกต่างอย่างไร รวมถึงจำเป็นต้องแจ้งมาตรฐานนี้ให้ประเทศคู่ค้าทราบหรือไม่ เนื่องจากหากคู่ค้ารับรู้มาตรฐานไทย จะสามารถสร้างความเชื่อมั่นในสินค้าไทยได้

- ผู้ทรงคุณวุฒิ (น.ส.งามชื่น) ได้ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่า มาตรฐานนี้กำหนดขึ้นโดยอ้างอิงมาตรฐานของกระทรวงพาณิชย์ และมาตรฐานไอเอสโอ ซึ่งค่านิยามที่กำหนดจัดเป็นค่าที่ใช้ทั่วไป ทั้งนี้คุณภาพข้าวไทยมีสูงกว่าประเทศอื่น และหลายประเด็นในมาตรฐานไอเอสโอยิ่งด้อยกว่ามาตรฐานไทย ซึ่งในการร่างมาตรฐานนี้ ได้พิจารณารอบด้านเพื่อไม่ให้กระทบกับการค้า สำหรับการค้าระหว่างประเทศ คู่ค้าสามารถศึกษามาตรฐานไทยได้ เพราะเมื่อประกาศรับรองมาตรฐานแล้ว จะมีการแปลเป็นภาษาอังกฤษ

- รองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ (นางอัญชนา) ได้ให้ข้อมูลมาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยของกระทรวงพาณิชย์ที่ควบคุมให้มีข้าวหอมมะลิไทยไม่น้อยกว่า 92 % แต่ถ้าต่ำกว่า 92 % แต่ไม่เกิน 80 % จัดเป็นข้าวหอม ทั้งนี้มาตรฐานข้าวหอมไทยมีความครอบคลุม/เข้าซ้อนกับมาตรฐานของกระทรวงพาณิชย์หรือไม่

- ผู้ทรงคุณวุฒิ (น.ส.งามชื่น) ได้ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่า มาตรฐานนี้ ได้อ้างอิงสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในมาตรฐานของกระทรวงพาณิชย์ที่ได้ประกาศไปแล้วทุกประการ จึงไม่กระทบหรือขัดแย้งกับมาตรฐานของกระทรวงพาณิชย์ อีกทั้ง มาตรฐานนี้ได้ระบุถึงข้าวหอมทุกชนิด รวมถึงข้าวเหนียวหอม ซึ่งสามารถนำไปส่งเสริมทางการค้าได้ดี

2) - 4) หอมแดง กระเทียม หอมหัวใหญ่

- ผู้แทนสภาหอการค้าไทย ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการแสดงเครื่องหมายและฉลากของสินค้า มีวิธีการติดฉลาก การบังคับใช้ หรือระเบียบปฏิบัติอย่างไร
- ประธาน (รมว.กษ.) ได้ให้ความเห็นว่า ในทางปฏิบัติการค้าหอมแดง กระเทียมที่ต่างจังหวัด/ชนบท จะไม่ได้การบรรจุ/ปิดฉลากตามที่กำหนดในมาตรฐาน จะส่งผลกระทบหรือไม่หากมีการบังคับใช้กฎหมายตาม พรบ.สินค้าเกษตร
- ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสุชาติ) ได้ชี้แจงว่า การบรรจุขายมีหลายรูปแบบ เช่น กล่อง ถุงตาข่าย ส่วนวิธีปฏิบัติได้เปิดช่องทางการดำเนินการไว้ อาจติดฉลากที่บรรจุภัณฑ์ หรือ tag ที่ปลายจุกได้ เพื่อแสดงให้เห็นแหล่งที่มาของสินค้า ซึ่งปรับใช้ได้ตามสภาพสินค้า
- เลขาธิการ (ผอ.มกอช.) ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า มาตราฐานนี้ประกาศใช้เป็นมาตรฐานสมัครใจ และหากต้องการได้มาตรฐานนี้ จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ระบุไว้
- ผู้แทนสภาหอการค้าไทย ได้ให้ความเห็นว่า การปฏิบัติตามข้อกำหนดแม้จะเป็นมาตรฐานสมัครใจ เช่น การติดฉลาก เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับรู้/เลือกได้ ควรมีการให้รางวัลเพื่อจูงใจให้ทำดี
- เลขาธิการ (ผอ.มกอช.) ได้ชี้แจงว่า การส่งเสริมสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานจะมีการแสดงเครื่องหมายคิว ซึ่งมีหลายหน่วยงานร่วมดำเนินการ ดังนั้นการกำหนดมาตรฐานถือเป็นการสร้างแรงจูงใจให้มีการพัฒนาการผลิตให้ได้คุณภาพ เกิดประโยชน์แก่ผู้บริโภค อีกทั้ง รมว.กษ. ได้ให้นโยบายส่งเสริมสินค้าคิวในภูมิภาค โดยมอบให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดประสานหน่วยงานในจังหวัดดำเนินการในแต่ละพื้นที่ และ มกอช. จะรับดำเนินการด้านประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภครับรู้มาตรฐานให้มากขึ้น

5) - 6) เห็ดหอมสด เห็ดหูหนูสด

- ประธาน (รมว. กษ.) ได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับการลักลอบนำเข้าเห็ดจากต่างประเทศ ที่มีการรีแพ็คแล้วระบุเป็นสินค้าไทย ซึ่งเมื่อตรวจสอบแล้ว มักพบปัญหาสารปนเปื้อน เช่น อะฟลาทอกซิน เป็นต้น และหากส่งออกต่างประเทศอาจส่งผลเสียต่อสินค้าไทย
- ผู้ทรงคุณวุฒิ (คุณหญิงประไพศรี) ได้ให้ความเห็นว่า ด้านการควบคุมตรวจสอบสินค้านำเข้าอย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันการนำเข้าสินค้าที่ไม่ได้คุณภาพ
- รองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ (นางอัญชนา) ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การตรวจสอบสินค้าที่จำหน่ายในประเทศเป็นหน้าที่ของ อย. ส่วนสินค้าส่งออกจะดำเนินการโดย กษ. และการตรวจแหล่งกำเนิดสินค้านี้มีกระทรวงพาณิชย์ดำเนินการ

7) น้ำนมแพะ

- ประธาน (รพว.กษ.) ได้สอบถามความแตกต่างของนมแพะ และนมโค ทั้งในด้านราคา การประชาสัมพันธ์ และการปลอมปน

- ผู้ทรงคุณวุฒิ (ผศ.ศศิธร) ได้ชี้แจงข้อมูลว่า การได้น้ำนมจากแพะมีปริมาณน้อยกว่าโค โดยนมแพะได้ปริมาณ 1 กก./ตัว/วัน ส่วนนมโคได้ปริมาณ 20 กก./ตัว/วัน นมแพะจึงมีราคาสูงกว่านมโค นอกจากนี้ องค์ประกอบทางเคมีของนมแพะทำให้การดูดซึมดีกว่านมโค ผู้ผลิตจึงได้นำประเด็นนี้ไปประชาสัมพันธ์ อีกทั้ง นมแพะยังสามารถแช่แข็งได้ และหากมีการผสมนมโคจะเห็นความแตกต่างของสี เนื่องจากนมแพะเมื่อแช่แข็งจะมีสีขาว ซึ่งเกษตรกรนมแพะส่วนใหญ่มีประสบการณ์เลี้ยงโคมาก่อน จึงมีความเข้าใจในหลักปฏิบัติได้ดี

8) กุ้งแห้ง

- ประธาน (รพว.กษ.) ได้สอบถามความสำคัญของประเด็นมาตรฐานปริมาณเกลือ การตรวจสอบกลิ่น รส รวมถึงการที่สินค้าได้เครื่องหมายคิวแล้ว ผู้ประกอบการไม่ดูแลคุณภาพ/ความปลอดภัย

- ผู้ทรงคุณวุฒิ (รศ.ประเสริฐ) ได้ให้ข้อมูลว่า ปริมาณเกลือที่ 7% เพียงพอต่อการป้องกันการเจริญของเชื้อจุลินทรีย์ โดยเฉพาะคลอสทริเดียม เพอร์ฟริงเจน ที่พบในน้ำเน่ามาก และยังสามารถใช้ Aw ยังมีส่วนสำคัญในการป้องกันด้วย นอกจากนี้ การผลิตกุ้งแห้งควรใช้วัตถุดิบสด ซึ่งจะให้กลิ่นธรรมชาติ ถ้าหากใช้กุ้งเน่าจะมีกลิ่นเน่าคล้ายแอมโมเนีย ซึ่งแสดงถึงสินค้าเสื่อมเสีย สำหรับสินค้าที่ได้เครื่องหมายคิว ควรมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ จนมีผลตรวจสอบที่ดี/มั่นใจได้ แล้วจึงทำการตรวจสอบเป็นครั้งคราว (spot check)

- ผู้แทนสภาหอการค้าไทย (นายพรศิลป์) ได้ตั้งข้อสังเกตการใช้วิธีดมกลิ่นที่ระบุในมาตรฐานข้อ 5.5

- ผู้ทรงคุณวุฒิ (รศ.ประเสริฐ) ได้ให้ข้อมูลว่า การประเมินโดยประสาทสัมผัสจะมีผู้เชี่ยวชาญทดสอบ ซึ่งการประเมินจะต้องมีผลทางเคมีประกอบด้วย เช่น แอมโมเนีย หรือ TMA เป็นต้น

- ผู้แทนกรมประมง ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า สินค้าประมงทุกประเภทจะต้องผ่านการทดสอบทางประสาทสัมผัส ซึ่งกรมประมงมีมาตรฐานที่ชัดเจน นอกจากนี้ ยังมีการอบรมและประเมินผลผู้ทดสอบทางประสาทสัมผัสตามมาตรฐานสากล

มติที่ประชุม

เห็นชอบร่างมาตรฐานสินค้า 8 เรื่อง เพื่อประกาศเป็นมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติต่อไป

4.1.2 มาตรฐานระบบ 8 เรื่อง

- 1) การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับข้าว
- 2) การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมะพร้าวน้ำหอม
- 3) การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับโรงเพาะฟักลูกกุ้งทะเลปลอดโรค
- 4) การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับหอยเปาชื่อ
- 5) การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มนกเขาชวาเสียง
- 6) หลักปฏิบัติด้านสุขลักษณะสำหรับน้ำนมและผลิตภัณฑ์ เล่ม 2 : แนวทางสำหรับการผลิตน้ำนมขั้นต้น
- 7) หลักปฏิบัติด้านสุขลักษณะสำหรับเนื้อสัตว์ เล่ม 1 : หลักการทั่วไป
- 8) หลักการปฏิบัติสำหรับสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ เล่ม 3 : การผลิตสัตว์น้ำใน
ภาชนะบรรจุปิดสนิท

ฝ่ายเลขานุการสรุปเนื้อหาและสาระสำคัญของแต่ละมาตรฐาน รวมถึงรายชื่อองค์ประกอบ
คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามร่างมาตรฐานเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม
ได้มีข้อคิดเห็นบางมาตรฐาน สรุปได้ดังนี้

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มนกเขาชวาเสียง

- ประธาน (รพว.กษ.) ได้ให้ข้อสังเกตประเด็นความสำคัญมาตรฐานนกเขาชวาเสียง ซึ่ง
แตกต่างจากมาตรฐานสินค้าอื่นที่บริโภคได้ รวมถึงสอบถามลักษณะ/มูลค่าการส่งออกนกเขาชวาเสียง
- ผู้แทนสมาคมผู้เลี้ยงนกเขาชวาแห่งประเทศไทย ได้ชี้แจงว่า นกเขาชวาเสียงไม่ได้เลี้ยง
เพื่อการบริโภคในประเทศ แต่ประเทศไทยมีการส่งออกนกเขาชวาเสียงไปอินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน โดย
ความจำเป็นที่ต้องมีมาตรฐาน เนื่องจากปัญหาการเกิดไข้หวัดนกในประเทศไทย ทำให้ส่งออกสินค้าไม่ได้ เนื่อง
จากประเทศผู้ซื้อนกเขาชวาเสียงต้องการให้มีการรับรองการปลอดโรค ดังนั้น มาตรฐานนี้ ได้เน้นการดูแลสุขภาพนก
การป้องกันโรค รวมถึงการดูแลสวัสดิภาพสัตว์ ซึ่งจะสามารถนำข้อกำหนดไปตรวจสอบ เพื่อให้นกเขาชวาเสียงที่
ส่งออกได้รับการรับรองความปลอดภัยได้ สำหรับมูลค่าการส่งออกไม่มีตัวเลขที่ชัดเจน ซึ่งปกติแล้วผู้ซื้อจะเดินทาง
มาเลือกนกเขาด้วยตนเอง โดยซื้อในจำนวน 3-7 คู่ ราคานกเขาอายุ 45 วัน ราคาประมาณห้าหมื่นถึงหนึ่งแสนบาท
และจะขนส่งทางอากาศ เนื่องจากใช้ระยะเวลาน้อยที่สุด

มติที่ประชุม

เห็นชอบร่างมาตรฐานระบบ 8 เรื่อง เพื่อประกาศเป็นมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร
แห่งชาติต่อไป

4.1.3 มาตรฐานทั่วไป 9 เรื่อง

- 1) สารพิษตกค้าง : ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด
- 2) วิธีชักตัวอย่างเพื่อตรวจหาสารพิษตกค้าง
- 3) แนวทางการประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัสของสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำในห้องปฏิบัติการ
- 4) แนวทางการฝึกอบรมการประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัสของสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำในห้องปฏิบัติการ
- 5) การขึ้นสูตรโรคใช้หัตถ์นก
- 6) หลักการตามสอบสินค้าที่เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและออกไปรับรองสินค้าเกษตรและอาหาร
- 7) แนวทางปฏิบัติสำหรับการใช้การฉายรังสีเป็นมาตรการสุขอนามัยพืช
- 8) มาตรการสุขอนามัยพืช : ระเบียบวิธีการวินิจฉัยศัตรูพืชควบคุม
- 9) ระเบียบวิธีการวินิจฉัยเชื้อ *Pantoea stewartii* subsp. *Stewartii* สาเหตุโรคเหี่ยวของข้าวโพด

ฝ่ายเลขานุการสรุปเนื้อหาและสาระสำคัญของแต่ละมาตรฐาน รวมถึงรายชื่อองค์ประกอบคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามร่างมาตรฐานเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อคิดเห็นบางมาตรฐาน สรุปได้ดังนี้

แนวทางการประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัสของสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำใน

ห้องปฏิบัติการ

- กรมประมง (นางนันทิยา) ได้ให้ข้อสังเกตข้อความในมาตรฐาน ข้อ 2.7 ว่า ข้อความ “ความลุ่มเนื้อ” หมายถึง “ความนุ่มเนื้อ” หรือไม่ หากใช่ขอให้แก้ไขข้อความดังกล่าว
- ผู้ทรงคุณวุฒิ (รศ.ประเสริฐ) ได้ชี้แจงว่า ความลุ่มเนื้อ (mashy) แสดงถึงเนื้อที่ใกล้เสื่อมเสียแล้ว ซึ่งราชบัณฑิตได้ให้ความหมายเช่นนั้น ส่วนความนุ่มเนื้อ (tender) แสดงถึงเนื้อที่ยังบริโภคได้ ดังนั้นจึงไม่ต้องแก้ไขข้อความดังกล่าว เนื่องจากถูกต้องแล้ว

มติที่ประชุม

เห็นชอบร่างมาตรฐานทั่วไป 9 เรื่อง เพื่อประกาศเป็นมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติต่อไป

4.2 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ - กรมปศุสัตว์

สาระสำคัญ

1. กรมปศุสัตว์ได้รวบรวมรายงานปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศจำนวน 16 ข้อ และปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศของจังหวัดสุโขทัย นครปฐม นครราชสีมา และลพบุรี นำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งนำเสนอในที่ประชุมผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโรงฆ่าสัตว์ เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2551 ซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสมพัฒน์ แก้วพิจิตร) ได้สั่งการให้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

2. กรมปศุสัตว์ได้มีหนังสือ ที่ กษ 0615/13607/13607 ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2551 ถึงสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (เลขาธิการคณะกรรมการมาตรฐานฯ) ให้นำเรื่องดังกล่าวเข้าเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการมาตรฐานฯ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นต่อข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ

มติที่ประชุม

มอบหมายให้กรมปศุสัตว์จัดตั้งคณะทำงานโดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ในคณะทำงานดังกล่าว และพิจารณาข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขนำเสนอรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสมพัฒน์ แก้วพิจิตร) พิจารณาต่อไป

4.3 ขอใช้เครื่องหมาย Q เพื่อให้การรับรองผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อน - สถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ

สาระสำคัญ

1. เนื่องจากสถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ ไม่ได้ร่วมลงนามในข้อตกลงความร่วมมือการใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร หรือ "Q"

2. สถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ ได้มีบันทึกที่ กษ 0219/1002 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2551 ถึง มกอช. เพื่อพิจารณาการให้การรับรองผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อน โดยขอใช้เลขรหัสที่ 1 (รหัสรับรองหน่วยงาน) เป็นเลข 10

3. มกอช. เห็นสมควรนำเสนอต่อคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ พิจารณานุมัติให้สถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติใช้รหัสหน่วยรับรองหมายเลข 10 ภายใต้เครื่องหมาย สัญลักษณ์ Q

ประเด็นเสนอที่ประชุม

อนุมัติให้สถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติใช้รหัสหน่วยรับรองหมายเลข 10 ภายใต้เครื่องหมายสัญลักษณ์ Q ได้ตามเสนอ

มติที่ประชุม

เห็นชอบ

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่น
ไม่มี

ปิดประชุมเวลา 12.30 น.

ผู้จัดรายงานการประชุม

นายอานัติ วิเศษจรณา

(นายอานัติ วิเศษจรณา)

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองนโยบาย

มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

นายสรพล เถระพัฒน์

(นายสรพล เถระพัฒน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร

และอาหารแห่งชาติ กรรมการและเลขานุการ